

Tűzzománc Szakkör – 2. állomás

Téma: Egyszerű, kör alakú medál készítése - üveggyöngy ráolvasztásával

A készítés menete :

1. Tervezés, elképzelés gondolatban vagy papíron megrajzolva.
2. Az 5x5 cm-es négyzet alakú vörösréz lemezdarab lemezre mérése, jelölése vonalzóval, alkoholos filccel, majd kivágása kézi lemezvágó ollóval.
3. A levágott lemez kilágyítása, kitüzelése: hõn tartás 850C fokon 0,5-1 percig, majd azonnali vízbe merítés. Ez azért szükséges, hogy a 0,8 mm vastag lemezt könnyebben vágjuk.
4. Lágyítás után a réz felületén lévõ oxid (reve) letisztítása kémiai úton: ecet és só keverékébõl készített folyadékba mártjuk, pácoljuk max.1 percig, majd vízzel alaposan leöblítjük.
Ecetes-sós pácoldat elkészítése: zárható műanyag edényben 1liter 10-15%-os étellecethez 0,5kg konyhasót elkeverünk. Kisebb mennyiségben arányosan: kb. 1dl ecethez néhány evõkanál sót tegyünk.
5. Az 5 cm átmérõjû kör alakú lapka elõrajzolása kartonsablon vagy pontozó, fémhegyû körzõ, alkoholos filc és karctû segítségével.
6. Kisebb lemezvágó ollóval a forma körbevágása pontosan a vonal mentén.
7. Ha szükséges fatõkén, gumikalapáccsal, esetleg 100g-os általános kalapáccsal a lapka kiegyengetése egyenesre.
8. Ha szükséges nagyoló = durva laposreszelõvel az éles szélek és a sorja lereszelése. Ehhez a művelethez be lehet fogni a munkadarabot kis satuba.
9. A lemez elõkészítése fûráshoz: a furat leendõ helyének bejelölése alkoholos filccel, és pontozóval való beütése.
10. Furat elkészítése: az asztali-oszlopos fûrógépbe kb. ütközésig beillesztjük a megfelelõ vastagságú fûrõszárat, a tokmánypofákat jól rázárjuk, kombinált fogóval tartjuk síkban a lapkát a fa alátéten és lassú mozdulattal elvégezzük a fûrást. A furat körül keletkezett sorját egy nagyobb fûrõszár éles végével leszedjük.
11. Csiszolás: 180-360 finomságú csiszolóvászonnal felcsiszoljuk, feldurvítjuk a lapka mindkét oldalát, ezzel letisztítva róla minden szennyezõdést. Fontos! Ezek után kézzel már nem szabad megfogni, csak ronggyal, papírral vagy csipesszel.
12. A hátsó alapozó, vagy a hátuljára kiválasztott iszapzománc felkeverése.

13. A medál hátuljának alapozása ecsettel tunkolgatva, pamacsolgatva. A könnyebb mozgás érdekében tehetjük a lapkát egy kartondarabra, vagy égetővas alátétre, rácsra.
14. Szárítás a kemence tetején. Akkor száraz a festék, ha kivilágosodik.
15. Az első alapozó, vagy más néven az elejére kiválasztott iszapzománc felkeverése.
16. A medál elejének alapozása ecsettel tunkolgatva, pamacsolgatva. Vigyázzunk, hogy a megszáradt hátsó alapozót le ne töröljük!!!
17. Szárítás a kemence tetején.
18. Égetés 830-850C fok közötti hőmérsékleten a lemez méretétől és a felhordott iszapzománc réteg színétől, vastagságától is függően 1-3 percig.
19. Hűlés a kemence melletti samottos lapon.
20. A tervünknek megfelelő szín kiválasztása, az iszapzománc felkeverése.
21. Az üveggyöngyök előkészítése, kiválogatása. Esetleg próbaégetés a gyöngyökből.
22. A lapka elejének 2. rétegben való lekenése és a festékbe a gyöngyök mintára illesztése.
23. Szárítás a kemence tetején.
24. Speciális égetőtűskén a medál kiégetése kb. 2,5 percig.
25. Hűlés a kemence melletti samottos lapon.
26. A lemez megégett szélének letisztítása csiszoló kővel és ecetes páccal.
27. Bőrszív, selyemszalag belefűzése.

Kész!

2021. 02.07.

Csókási Katalin Nóra